

Vada výrobku - oheň na střeše aneb Kdo nahradí způsobenou škodu?

31.8.2023 - Lucie Korbeliusová | DTest

Kdy reklamovat vadu a kdy požadovat náhradu újmy?

Spotřebitel si domů přinese mobilní telefon. Poté, co je připojen k originální nabíječce, dojde postupně k nafouknutí baterie a její následné explozi, která zničí vybavení jednoho z pokojů domácnosti. Spotřebitel byl v tu dobu telefonu vzdálen alespoň na délku místnosti, a proto byl jen lehce zraněn na pravé ruce. Nyní se však ocitá v situaci, kdy má poškozený byt, je zraněn, a navíc přišel i o svůj nový telefon. Jaké nároky může uplatnit a komu je bude adresovat?

Ohledně samotného telefonu je situace již vcelku známá – telefon měl vadu a v takovém případě je nutné věc reklamovat. Vzhledem k okolnostem je navíc nepochybné, že je popsána vada podstatným porušením smlouvy, takže je spotřebitel oprávněn od smlouvy odstoupit a požadovat vrácení zaplacené kupní ceny. Ačkoliv poškození domácnosti a související zranění je újmou, kterou již odpovědnost za vady nekryje, její náhradu je možné požadovat z jiného důvodu. U poškození domácnosti se jedná o majetkovou škodu a u zranění bude nutné odčinit újmu nemajetkovou, a to včetně případného bolestného a náhrady za ztížení společenského uplatnění.

Okolnosti vzniku škody však nemusí být ani zdaleka tak dramatické. Obdobné nároky, snad kromě újmy na zdraví, bude možné vznést také, pokud vadný výrobek – nevhodně použitá barva na kalhotách nevratně obarví čalounění pohovky.

Kdy bude mít požadavek na náhradu úspěch?

Pro přiznání nároku na náhradu újmy bude nutné prokázat existenci vady, újmy a příčinnou souvislost mezi nimi, tedy že újma vznikla přímo v důsledku existence vady. „Není nutné prokazovat, o jaký druh vady se jedná, postačí, že výrobek není bezpečný, jak bychom to od něj rozumně očekávali. Z pohledu spotřebitele není třeba dokazovat ani okamžik, kdy se vada objevila, popřípadě, že vada vznikla již ve výrobě, jako je tomu v případě běžné reklamace vady,“ vysvětluje Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest.

Kdo je povinen škodu nahradit?

„Na rozdíl od reklamace zboží, kterou adresujeme prodejci, náhradu škody je možné uplatnit hned u několika subjektů, zejména však u výrobce či dovozce zboží,“ sděluje Hekšová a dodává: „Mezi další osoby, jimiž je náhradu škody možné adresovat, je dodavatel či osoba, která jako výrobce vystupuje. O takovou situaci si jedná, zvláště když výrobek nese její jméno, je opatřen jejím logem a podobně. Všechny vyjmenované osoby zároveň za škodu odpovídají společně a spotřebitel svůj nárok může vznést proti kterékoliv z nich.“ Mezi poškozeným a škůdcem přitom nemusí existovat žádný vztah, neboť náhradu škody proti výrobcí či jinému relevantnímu subjektu může uplatnit jakákoliv osoba, které výrobek způsobil újmu, tedy například osoba, která si věc koupila „z druhé ruky“, osoba, jež si výrobek pouze zapůjčila, ale také nic netušící kolemjdoucí.

Kdy škoda uhrazena nebude?

Výrobce nahradí škodu pouze v závažnějších případech, a to v částce převyšující 500 eur,

respektive v jejím ekvivalentu v korunách. „Pokud je škoda vyčíslena na menší částku než 500 eur, náhradu škody u výrobce spotřebitel nezíská. O svůj nárok do výše 500 eur ovšem spotřebitel nepřijde, jen ho bude muset uplatnit zvlášť, a to u prodejce zboží,“ dodává Hekšová z dTestu. Zákon také stanoví několik důvodů, pro něž se může škůdce odpovědnosti k náhradě škody zprostit. Taková situace by mohla nastat, zejména prokáže-li škůdce, že škodu zavinil sám poškozený nebo že stav vědeckých a technických znalostí v době, kdy uvedl výrobek na trh, neumožnil zjistit jeho vadu. „Škoda nebude uhrazena především v případě zjevného pochybení poškozeného, typické scénáře známé ze spojených států o sušení domácích mazlíčků v mikrovlnné troubě tak u nás nepadají na úrodnou půdu,“ uzavírá Eduarda Hekšová ze společnosti dTest. Pro žádost o náhradu škody způsobené vadou výrobku mohou spotřebitelé využít vzorový dopis dTestu.

Pokud spotřebitelé mají otázky k tomuto tématu, mohou se obrátit na bezplatnou spotřebitelskou poradnu dTestu, a to elektronicky na www.dtest.cz/spotrebitelska-poradna nebo telefonicky na číslo 299 149 009.

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest – 299 149 009 – je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-10409/dtest-vada-vyroбку-ohen-na-strese-aneb-kdo-nahradi-zpusobenou-skodu>